

ROŽĎALOVICKO

Městský zpravodaj pro občany Rožďalovic, Ledčerek, Viničné Lhoty, Podlužan a Hasiny

Cena: 30 Kč

2/2023

Vážení čtenáři,
vítejte u letního čísla našeho zpravodaje. Na úvod mi dovoluji, abych Vás seznámil s aktuálním děním na naší škole.

NOVÉ VEDENÍ ŠKOLY

Na konci šestiletého mandátu současné paní ředitelky Mgr. Ivany Klímové se zastupitelstvo města rozhodlo vyhlásit na tuto pozici výběrové řízení. Zastupitelé se tak rozhodli především pro nespokojenost rodičů a zaměstnanců školy a školky.

Na pozici nového ředitele byl vybrán Mgr. Petr Tesař, který nastoupí od 1. srpna 2023. Věřím, že se mu podaří opět vytvořit klidné prostředí pro výuku žáků.

ZÁCHRANA MUZEA

Nadačnímu fondu Jendy Rajmana byly poskytnuty prostory ve staré škole pro uchování památky na významného rožďalovického rodáka, uměleckého kniháře Jendy Rajmana. Tato menší expozice bude vybavena zařízením z Muzea klasického knihářství. Ze série uměleckých knižních vazeb byla odkoupena do majetku města Bible Melantrichova zvaná též Melantriška.

PODOLÍ A RUSKÁ ULICE

Stále využíváme možnosti dotačních titulů, a tak byly znovu podány žádosti na projekty rekonstrukce komunikace v Podolí a na výstavbu nového chodníku v Ruské ulici. O dotaci na komunikaci v Podolí žádáme prozatím neúspěšně už sedm let. V Tyršově ulici je dokončena výměna starého kanalizačního potrubí a v současné době probíhá

Tradiční akce Hudba léčí letos oslavila deset let svého trvání

výběrové řízení na realizátora rekonstrukce a výstavby nových chodníků a komunikace.

ROŽĎALOVICKÉ HRADČANY

Takto autoři pojmenovali komentované prohlídky zdejších historických objektů v rámci letošních oslav 800. výročí první zmínky o Rožďalovicích v historických listinách.

Jedná se o noční kostýmované procházky po městě nazvané Rožďalovice s pohnocným a klasické komentované prohlídky prostor rožďalovického zámku.

Všechny vás srdečně zvu a děkuji panu Pavlu Klicperovi a celému kolektivu za jejich uskutečnění.

26 NOVÝCH RODINNÝCH DOMŮ

Pozemky určené k zastavění novými rodinnými domy v nové lokalitě „U Studánky“ jsou dle navržené studie zapsané v mapě katastrálního úřadu. Novým majitelem je soukromý investor, který vyřizuje stavební povolení pro vybudování nových inženýrských sítí.

Věřím, že o pozemky bude zájem, jako tomu bylo v sousední lokalitě, a že přivítáme v našem městě nové občany.

Přeji Vám krásné léto.

*Petr Kapal,
starosta*

Ve čtvrtek 29. června proběhlo v obřadní síni městského úřadu slavnostní vyřazení absolventů zdejší školy (foto Marie Javůrková)

VZPOMÍNKA

*Dne 31. května 2023 by oslavil své
80. narozeniny pan František Kořínek,
chovatel a myslivec,
člověk s velkým srdcem.
Kdo jste jej znali a měli rádi,
vzpomeňte s námi.*

Lenka Kořínková

V dubnu byly schody V Kaštaněch doplněny o nájezdy pro kočárky

V polovině května bylo u staré školy instalováno nové zábradlí

V Domově Rožďalovice probíhá v rámci projektu snížení energetické náročnosti budovy výměna oken

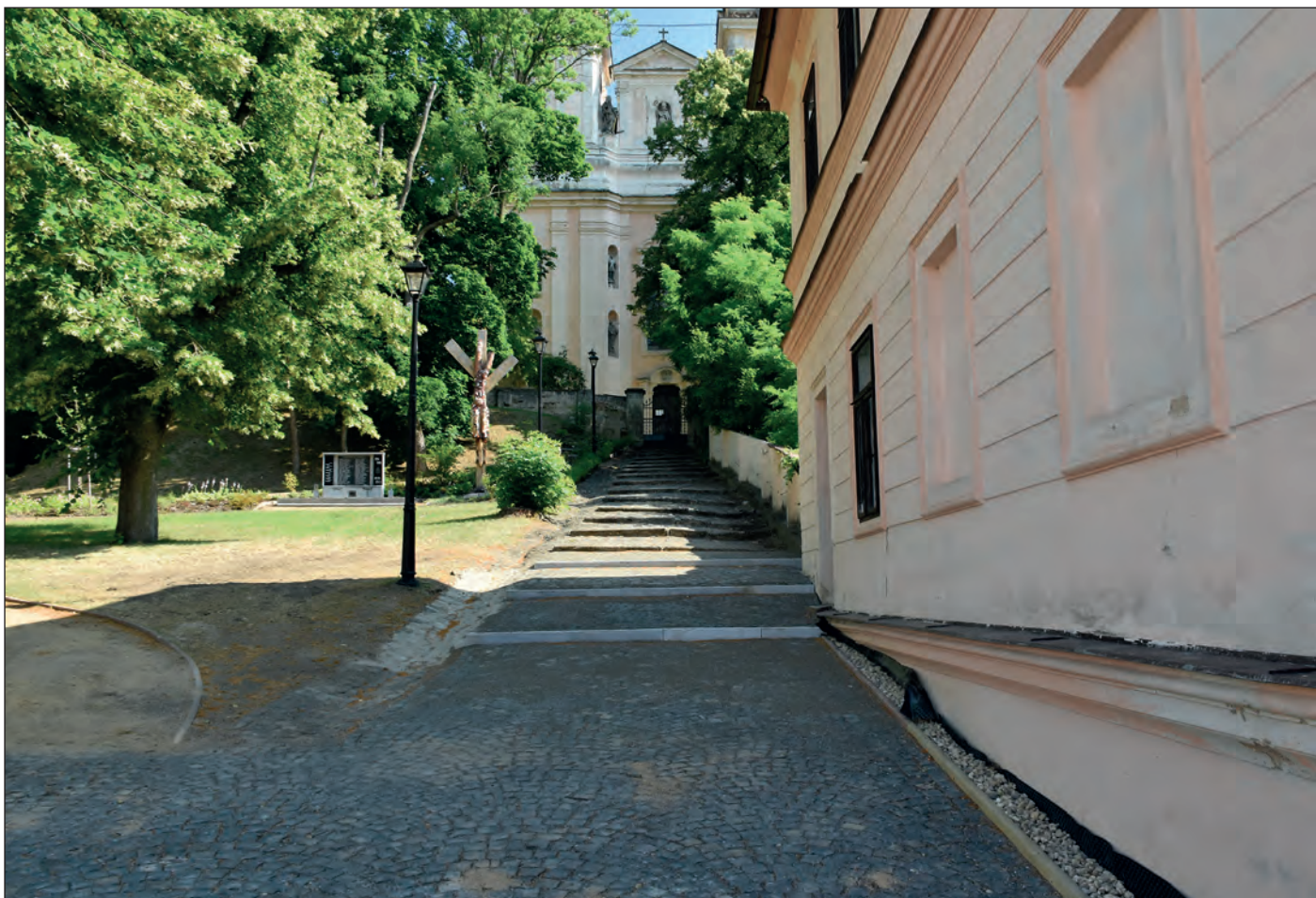

Foto Petr Černohorský

V klášteře již byla všechna okna vyměněna na jaře, začátkem června byla pak dokončena rekonstrukce střechy

Stavba bytového domu pro seniory v Lindnerově ulici je před kolaudací

Koncem června byly přeložena dlažba a opraveny schody k městské knihovně

V průběhu června nechalo město vyčistit studně na městském hřbitově

Začátkem léta Vodovody a kanalizace Nymburk dokončily pokládku nového kanalizačního potrubí v Tyršově ulici

V Ledečkách si pálení čarodějnic užili malí i velcí stejně jako na hřišti Trnavanu v Rožďalovicích

O červnových víkendech probíhala v Galerii Melantrich výstava fotografií Luboše Vaňka Krása živočichů, která byla zakončena besedou s autorem v sobotu 24. června

Tradiční Zámeckou slavnost pořádal Domov Rožďalovice v sobotu 25. května. Součástí programu bylo vystoupení kapely Spektrum, dechové hudby Český ráj ze Všeně, žáků základní školy i klientů Domova. Speciálním hostem byl zpěvák, filmový a divadelní herec Jiří Štědroň, celým odpolednem provázal Pavel Klicpera

Toulavka se opět zatoulala do Rožďalovic

Redaktor Pavel Bělík a kameraman Marek Tichý přijeli v pátek 16. června natočit reportáž do jednoho z nejsledovanějších pořadů České televize – do Toulavé kamery. Tématem reportáže bylo mimo jiné i letošní 800. výročí Rožďalovic. Pánové to vzali pěkně od podlahy, ale trefnější by bylo napsat – pěkně z výšky! Ke kvalitním záběrům využili moderní techniku, především dron, ale také fotoaparát, který svými technickými možnostmi předběhl klasickou těžkou kameru a který je vhodnější pro snadnější mobilitu a práci kameramana v náročném terénu.

Prvním respondentem byl starosta města Petr Kapal s pozvánkou k návštěvě Rožďalovic a jejich okolí a s výčtem událostí, které se ve městě o letošních prázdninách v rámci oslav odehrají. Pavel Petráček, zástupce ředitelky Domova Rožďalovice, pohovořil o rozhodnutí zpřístupnit právě

k této příležitosti některé z vzácných a dochovaných interiérů zámku. Malou ochutnávku z chystaných procházek a prohlídek nabídl průvodce a autor nočních kostýmo-

vaných příběhů, nazvaných Rožďalovice s ponocným, Pavel Klicpera.

Vysílání reportáže je připraveno na začátek prázdnin.

Rožďalovice s ponocným a Rožďalovické Hradčany aneb prázdninové komentované prohlídky po městě

První prohlídka nás v podobě noční procházky provede zákoutími zámeckého nádvoří, starého rožďalovického hřbitova, kostelními schody k jubilující soše Mistra Jana Husa a zavede nás až do Galerie Melantrich.

Společnost nám budou dělat nejen představitelé šlechtických rodů, které zámek a panství v průběhu staletí vlastnily, ale také postava bylinkářky, která prostupuje celým dějem a hodně ví a nebojí se o tom povědět. Čas procházky a naše kroky bude svým lesním rohem odměřovat malý ponocný. Strípky z historie vystřídá překvapivý závěr s lehce skandálním podtónem a informacemi ze života šlechty, o kterých se moc nemluví, jenže znáte to...

Závěr nočního představení zakončíme skleničkou sektu s Gallasovskými koblížky a připijeme si na zdraví Rožďalovic a také nás všech, kteří zde žijeme, jsme jejich návštěvníky anebo je máme rádi.

Druhá prohlídka, tentokrát komentovaná, bude zaměřena na detaily z historie a na návštěvu vzácně dochovaných interiérů rožďalovického zámku, zámecké kaple, rokokového sálu a unikátního

schodiště. Také tam se možná sejdeme s některou se zajímavých historických postav. Cesta bude pokračovat přes starý hřbitov, kolem kostela, po schodech až do Galerie Melantrich, kde pro vás bude připravena návštěva aktuální výstavy fotografií či obrazů.

Prvotním záměrem organizátorů bylo představit celou historii rožďalovických Hradčan, ke kterým neodmyslitelně patří také kostel svatého Havla s unikátní-

mi artefakty, mobiliářem a výzdobou, ale zejména s varhany, které poprvé zazněly v roce 1923 a letos slaví sto let. Snaha se nesetkala s pozitivním ohlasem správce kostela – Děkanátu v Dobrovici a vstup nám byl striktně zamítnut.

Prázdninové procházky a prohlídky pro vás připravil a v rámci výročí také finančně podpořilo město Rožďalovice.

Pavel Klicpera

NOČNÍ KOSTÝMOVANÉ PROCHÁZKY			DENNÍ KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY		
„ROŽD'ALOVICE S PONOCNÝM“			„ROŽD'ALOVICKÉ HRADČANY“		
PÁ	21. ČERVENEC	21:00	NE	23. ČERVENEC	10:30
PÁ	28. ČERVENEC	21:00	NE	30. ČERVENEC	10:30
PÁ	4. SRPEN	21:00	SO	12. SRPEN	10:30
SO	12. SRPEN	21:00	NE	13. SRPEN	14:30
SO	19. SRPEN	21:00	NE	20. SRPEN	10:30
PÁ	25. SRPEN	21:00	SO	26. SRPEN	10:30

DĚLKA PROCHÁZEK/PROHLÍDEK 70–80 MINUT, POHODLNÁ OBUV NUTNÁ

PŘEHLED PLÁNOVANÝCH AKCÍ

1.–31. července	Výstava Hříby a jiné houby Rožďalovicka (Galerie Melantrich, denně 10.00 – 16.00)
v rámci výstavy se 16. července (13.00–16.00) uskuteční mykologická poradna
15. července	Turbo + Telegraf (areál FC Trnavan, 20.00)
26. července	Letní kino – film „Ostrov“ (areál FC Trnavan, 21.30)
27. července	Zahajovací koncert XXIV. mezinárodního letního hudebního festivalu TT Loučeň
(nádvoří zámku, 18.30)
4.–20. srpna	Výstava Obrazy Posvátné geometrie, mandaly pro každý den (Galerie Melantrich)
12. srpna	Rožďalovické slavnosti – výročí 800 let (areál FC Trnavan, 14.00)
23. srpna	Letní kino – film „Děti Nagana“ (areál FC Trnavan, 20.45)
22. září	Hudba léčí – Marie Hanzelková a Jiří Škvára (sál radnice, 14.00)
7. října	Vítání občánků (obřadní síň MÚ, 10.00)

Větrné jaro i počátek léta s minimem srážek – sucho je zpět

Aprilové počasí dostalo svému přiléhavému pojmenování hned v sobotu 1. dubna, kdy se střídaly přeháňky s polojasnou oblohou. Následné ochlazení teplotně připomínalo spíše přelom února a března, severovýchodní proudění přineslo pokles nočních teplot až k $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$. Obloha zůstávala převážně zatažená, srážkové úhrny dosáhly v první dubnové dekádě 10 mm. Příjemným jarním slunným dnem se stalo Velikonoční pondělí 10. dubna, kdy teplota vystoupala v odpoledních hodinách téměř k $18\text{ }^{\circ}\text{C}$, hned od úterý se však znovu ochladilo a kromě středy, která byla slunečná, leč větrná, jsme si po zbytek týdne moc slunce neužili. V pátek 14. dubna se přidal vydatnější déšť (20 mm), který zvedl hladinu Mrliny až na první stupeň povodňové aktivity – kulminovala v neděli 16. dubna nad ránem na 151,6 cm. Studené severovýchodní a postupně severní proudění dávalo zapomenout na příjemné jarní počasí, pocitovou teplotu navíc snižoval sice mírný, ale stále chladný vítr. Krátkodobé oteplení se dostavilo na přelomu pracovního týdne a víkendu. Zatímco sobota 22. dubna byla slunečná s $23\text{ }^{\circ}\text{C}$, v neděli při zatažené obloze vystoupala teplota sotva k $18\text{ }^{\circ}\text{C}$. V závěrečném dubnovém týdnu se přílivem studeného vzduchu od severozápadu znovu ochladilo, bylo pošmourné a větrno, pocitově tak bylo ještě chladněji, i když se na přelomu dubna a května ukázalo i slunce. Podle dat ČHMÚ byl letošní duben v Česku chladnější téměř o $1,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ (průměrná dubnová teplota byla $7\text{ }^{\circ}\text{C}$), srážek

V neděli 16. dubna dosáhla Mrlina prvního stupně povodňové aktivity

žek bylo o čtvrtinu více, než je obvyklé (42 mm), naopak slunce nasvítlo asi jen 70 % normálu (119 hodin).

Začátek května byl také chladnější a větrný, slunce se sice již ukázalo častěji, ale nad $20\text{ }^{\circ}\text{C}$ vystupovala teplota jen sporadicky. V pátek 5. května bylo bez dvou desetín téměř letních $25\text{ }^{\circ}\text{C}$, ale hned v následujících dnech k nám začal proudit chladnější a sušší vzduch od východu, který díky silnějšímu a nepříjemně studenému větru snižoval pocitovou teplotu. Foukalo po celý následující týden, vítr ustal až v neděli 14. května s nasouváním hluboké tlakové níže od jihovýchodu, která přinesla také potřebné srážky a zažehnala počínající sucho. V pondělí 15. května napršelo bezmála 18 mm. Zvlněné frontální rozhraní se

nad naší republikou postupně rozpadalo a ovlivňovalo počasí až do soboty 20. května, kdy k nám začal proudit teplý vzduch od východu až jihovýchodu a teploty se dostaly nad letních $25\text{ }^{\circ}\text{C}$, topná sezona tak skončila. V pondělí 22. května vystoupala teplota v odpoledních hodinách téměř k $29\text{ }^{\circ}\text{C}$, poté se mírně ochladilo a v úterý dopoledne se přes město přehnaly bouřky s úhrnem srážek do 7 mm. Chladné nadále zůstávaly především noci, kdy teplota klesala i pod $5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Přes den se pak většinou pohybovala kolem $20\text{ }^{\circ}\text{C}$, ale stále pofukoval mírný vítr. Pozvolný nárůst teplot k letním hodnotám nastal v samém závěru měsíce (od 28. května), s nimi se však začalo prohlubovat počínající sucho, k němuž přispěl i deficit srážek za celý měsíc –

26. června 2023

jejich úhrn byl totiž zhruba třetinový oproti dlouhodobému normálu.

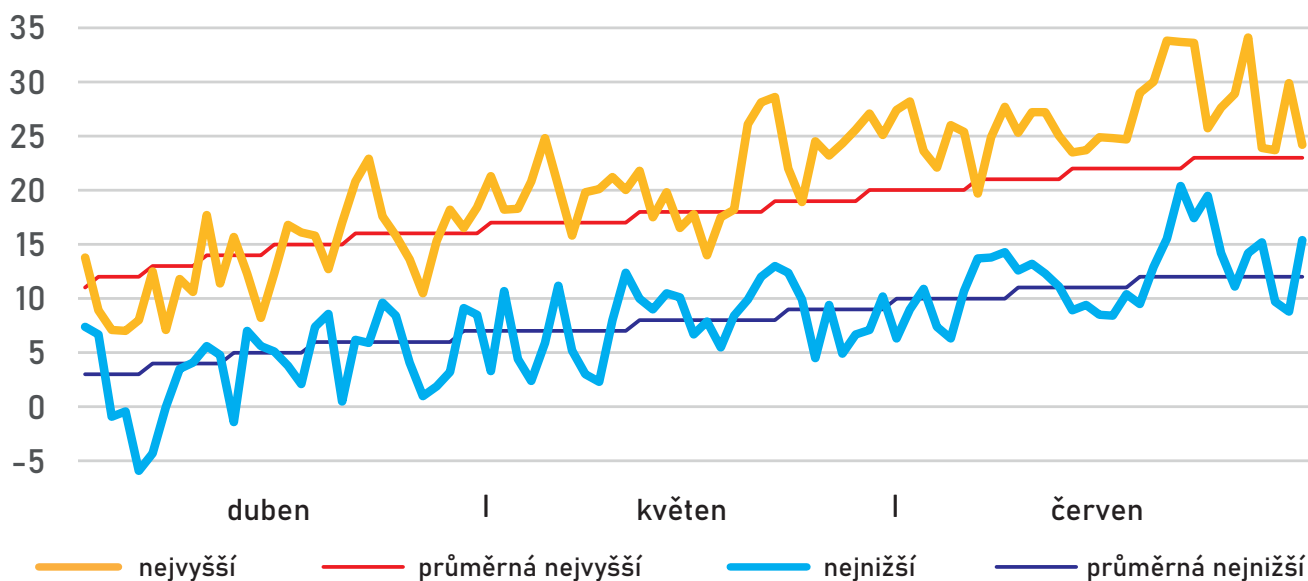
Slunečné počasí, které nás provázelo od 24. května, ukončila v pondělí 5. června mělká brázda nízkého tlaku od jihu, která přinesla potřebné srážky. Do konce pracovního týdne napršelo v přehánkách 20 mm, teploty se držely víceméně kolem letních hodnot, i když vítr, který ustával až kvečeru, pocitovou teplotu snižoval. Mírné ochlazení přišlo s počátkem dalšího týdne, zejména noci byly chladné a teplotami (mezi 8–10 °C) odpovídá-

ly spíše počátku května. Přes den se pak vytvářela nízká kupovitá oblačnost, avšak občasná přeprška deficit vláhy v půdě nikterak nezmírnila. Sucho se tak naplno vrátilo a s přílivem teplého vzduchu od jihu provázeným nástupem tropických teplot ve dnech 19.–22. června se ještě více prohloubilo. Teploty stoupaly k 34 °C, noc z úterý na středu 21. června se stala první tropickou nocí v letošním roce. Výstraha před extrémně silnými bouřkami s přívalovými srážkami, kterou ČHMÚ vydal na čtvrtek 22. června, se naštěstí nenaplnila,

respektive nezapršelo vůbec, a tak na počátku posledního červnového týdne podle dat portálu Intersucho panovalo na Rožďalovicku už výrazné sucho a žádného významného zlepšení jsme se do konce měsíce již bohužel nedočkali. Naopak, poslední červnové dny byly dosti větrné, takže intenzita sucha začala ještě více narůstat. Úhrn srážek za celý červen byl navíc oproti dlouhodobému srážkovému normálu sotva poloviční (necelých 30 mm).

Viktor Dobrev

Přehled teplot v období od 1. dubna do 30. června

Zdroj teplot: vlastní měření autora

Vážení čtenáři Rožďalovicka, po šesti letech končím jako ředitelka rožďalovické školy a školky. Odcházím z funkce, ohlídám se za těmi šesti roky, a jsem ráda, že to bylo pěkné období, ve kterém se škola i školka v mnohém změnily.

To, že se škola během mého působení změnila i prostředím je výsledek finanční podpory města Rožďalovice při rozsáhlé rekonstrukci elektroinstalace a tříd samotných. Všechny změny ve škole a ve školce vyžadovaly velké úsilí mnoha lidí, přes vedení školy, všechny učitele, asistenty pedagoga až po provozní zaměstnance školy. Já měla to štěstí být u toho a vidět, jak se škola i školka postupně rozvíjí.

Omlouvám se všem, kterým moje vedení školy nevyhovovalo, ale lépe jsem to

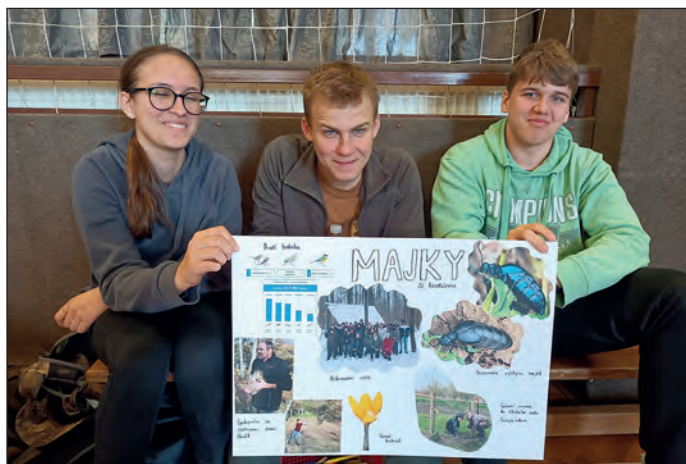
neuměla. Na druhou stranu nesměle doufám, že je i hodně lidí, kteří byli během mého ředitelování se školou spokojeni. A do budoucna věřím, že lidí spokojených s rožďalovickou školou bude přibývat.

Vážení kolegové, milé děti a milí žáci, vážení rodiče a všichni příznivci naší školy, dovolte mi, abych se touto cestou s Vámi se všemi, po šesti letech ředitelování v naší škole a školce, rozloučila. Bylo mi tady moc fajn, potkala jsem nejenom spoustu báječných a šikovných dětí a žáků, ale i Vás rodičů a kolegů. Pracovala jsem v úžasném prostředí, krásné škole a především v tvůrčím kolektivu.

Další fungování školy mi rozhodně není lhostejné. Mému nástupci přeji hodně štěstí a stejně dobré spolupracovníky, jako jsem měla já.

Mějte se všichni hezky, ať se Vám všem jenom daří a děkuji za vše!

*Mgr. Iveta Klímová,
do 31. 7. 2023 ředitelka školy*

Naše družstvo ve složení Amálie Malá, Štěpán Hron, Vojtěch Kubín (9. třída) a Filip Týkva, Barbora Nováková a Lucie N. Blažková (8. třída) zvítězilo v regionálním kole přírodovědné soutěže Zlatý list a postoupilo do krajského kola

Z Kloboukové zahradní slavnosti, 13. května

V pátek 16. června proběhlo v mateřské škole rozloučení s předškoláky a následující středu se předškoláci poprvé setkali se svými patrony z budoucí deváté třídy na Bučickém mlýně

V týdnu od 12. do 16. června probíhal projekt Circus Happy Kids

V úterý 27. června se na školní zahradě uskutečnilo slavnostní vyřazení žáků deváté třídy. Zleva nahoře: Andrej Pleskot, Ondřej Sládek, Adam Košťák, Jan Řehák, Zdeněk Horák, Štěpán Hron, Jaroslav Tuzar, Patrik Plch, Ondřej Hazdra, Vlastimil Kunc, Štěpán Michálka, Ondřej Javůrek, Vojtěch Kubín a Matouš Urbánek. Spodní řada zleva: Aneta Beranová, Eliška Danešová, Zdeňka Klimešová, Sofii Kruhlii, Natálie Havelková, Natálie Ottomanská a Amálie Malá

ZÁVODY DĚTÍ Pro děti z rybářských kroužků v Rožďalovicích a Křinci připravili členové organizace tradiční dětské závody na rybníku v Podlužanech. V neděli 28. května se zde sešlo 14 dětí zkusit své rybářské štěstí. Mnohé při soutěži podporoval jejich dědeček nebo tatínek. V závěrečné zprávě z těchto závodů je psáno: „Počasí nám přálo, ale rybám se na háček moc nechtělo.“ Děti ulovily celkem 12 ryb o celkové délce 489 cm. Nejdelší ulovená ryba, amur o délce 76 cm, rozhodla o vítězi soutěže. Na prvním místě se umístil Jakub Šolc s celkovým úlovkem 114 cm, druhý skončil Daniel Chisty s úlovkem 97 cm, třetí příčku pak obsadil Lukáš Bareš s úlovkem 92 cm. Jan Nožička

Rybářské soutěže roku 2023

VEŘEJNÉ ZÁVODY

Pátý ročník veřejných rybářských závodů se konal v sobotu 3. června na rybníku Babínek. Celkem 39 soutěžících převážně cizích rybářů přijelo z blízkého i dalekého okolí. Někteří jezdí pravidelně, někteří přijeli poprvé a obdivovali rybářský areál vybudovaný naší organizací.

Vítěz závodů Miloslav Sudík z Kocháněk obdržel pohár a finanční odměnu 4000 Kč za celkový úlovek ryb o délce 660 cm. Druhé místo obsadil Celestín Pišna z Kamenice s celkovým úlovkem 600 cm ryb. Na třetím místě skončil Karel Schingler z Lovosic s úlovkem 541 cm ryb. Nejdelší rybu ulovil Petr Novotný z Přerova nad Labem, a to amura o délce 93 cm.

HASINSKÁ ČTYŘIADVACÍTKA – O VÍTĚZI ROZHODL 1 CENTIMETR

Desátý ročník čtyřadvacetihodinové soutěže začal již v pátek 9. června v podvečer, kdy na hrázi rybníka Babínek zahrála skupina Jana Vlasáka. Stovka přítomných se celý večer příjemně bavila. Ráno 10. června v 9 hodin celkem 90 dospělých a 11 dětí zahájilo soutěž.

Po ukončení závodů v neděli v 9 hodin rozhodčí dvakrát přepočítávali úlovkové lístky dvou nejúspěšnějších rybářů. Vítězem letošního ročníku čtyřadvacít-

Rybářská organizace touto cestou děkuje městu Rožďalovice za financování a instalaci informačních tabulí na nově vzniklé naučné stezce u hasinských rybníků

ky se stal Milan Sixta s celkovým úlovkem 2100 cm. Putovní pohár města Rožďalovice tak letos zavítá do Bobnic, kde Milan žije. Druhé místo obsadil Jaroslav Loudil s celkovým úlovkem 2099 cm a třetí skončil Petr Major s úlovkem 1972 cm ryb. Nejdelší rybu ulovil Marek Fabián, a to kapra o délce 95 cm.

V dětské kategorii zvítězil Šimon Burian s celkovým úlovkem 1115 cm ryb. Druhý

byl Štěpán Čepelák s celkovým úlovkem 953 cm ryb a třetí skončil Sebastian Kykal s úlovkem 433 cm ryb. Nejdelší rybu – kapra o délce 86 cm – ulovil Matěj Konečný.

Rybářská organizace touto cestou děkuje za podporu ze strany města Rožďalovice a všem ostatním, kteří se podíleli na přípravě a průběhu letošních závodů.

Jan Nožička

Léta 1981 a 1982

ROK 1981

Začátkem roku odstoupil z funkce účetního Ing. Rudolf Klas ze Křince. Výborové schůze se poprvé zúčastňují noví kandidáti výboru, kteří se významným způsobem zapíší do naší rybářské historie: Josef Košťák, Jana Zabloudilová, Zdeněk Řídký. Výroční členská schůze se konala v sobotu 21. března v restauraci U nádraží v Kopidlně. Je to naposledy, co se naši rybáři sešli v tomto městě na výročce. Celkem 24 členů je zvoleno do nového výboru na další volební období. Místopředsedou je zvolen Zdeněk Řídký, účetním František Tříška ze Křince, vedení rybářského kroužku v Rožďalovicích převzal Josef Košťák. Na návrh člena výboru Zdeňka Kelymana schůze odsouhlasila zvýšení počtu brigádnických hodin z 10 na 15.

V tomto roce měla rybářská organizace 160 členů dospělých, z toho 7 žen, 16 mládežníků a 60 dětí.

Dne 8. března 1981 zaslal předseda František Kořínek žádost Místnímu národnímu výboru (MNV) Rožďalovice o odprodání bývalé hasičské zbrojnice v Záměstí čp. 15. Během roku je provedeno oceně-

Předseda František Kořínek s úlovkem

ní této stavby, 18. prosince je pak sepsána hospodářská smlouva. Rybáři koupili bývalou hasičskou zbrojnicu za 21 659,90 Kčs.

Ve dnech 14.–18. září se zúčastnili školení rybářských hospodářů v Českém Šternberku Zdeněk Kelyman a Josef Košťák. Rybářům byl proplacen jejich ušlý týdně

zisk. Hospodář Zdeněk Nechánský po dohodě s Krajským výborem rybářského svazu zvýšil produkci chovu kapřího plůdku. V dalších letech se toto rozhodnutí ukáže ekonomicky velmi výhodné.

Na rybářském revíru Mrlina 2 je v roce 1981 uloveno celkem 6834 kusů ryb o vá-

Hospodář Zdeněk Nechánský u „Hořeniho“ rybníka

ze 4186 kg, z toho 1432 kusů kapra o váze 2318 kg, 2358 kusů lína o váze 765 kg, 267 kusů štiky o váze 445 kg, 887 kusů okouna o váze 199 kg.

U příležitosti uplynutí 35 let od založení rybářské organizace Rožďalovice zaslal předseda František Kořínek 9. prosince 1981 objednávku na zhotovení 2000 kusů odznaků družstvu hodinářské a umělecké výroby Znak Malá Skála.

ROK 1982

Krátce po novém roce začali rybáři s úpravou bývalé hasičské zbrojnice v Zámostí. Získali svoji rybářskou klubovnu na schůzování výboru, garáž pro frézu a skladovací prostory. Poprvé se zde výborová schůze konala ve středu 21. června 1982. Na této schůzi je dohodnuto, že veškeré příští výborové schůze se budou konat vždy první pondělí v měsíci. Tento termín platí dodnes.

Dne 23. března zaslalo družstvo Znak Malá Skála objednaných 2000 kusů odznaků v několika barevných odstínech za celkovou sumu 8152 Kčs. Rybáři prodávali odznak za 10 Kčs.

Výroční členská schůze se konala v sobotu 27. března na Záložně v Rožďalovicích. Hospodář Zdeněk Nechánský ve své zprávě oznámil rybářům: nádrž v Nových Zámcích je otevřena pro sportovní rybolov. Do soupisu revíru krajského hospodářství nebude prozatím uvedena.

V tomto roce se vydalo 36 povolenek celosvazových, 103 krajských, 9 mládežnických krajských, 64 dětských a 12 krátkodobých.

V sobotu 10. dubna slovíli rybáři rybník Nový (Třeboňský) a o týden později Komoru (Dolní). Na základě přidělového listu vydaného Krajským výborem rybářského svazu Praha si 28 rybářských organizací přijelo do Rožďalovic pro kapří plůdek. Dle záznamu hospodáře Nechánského se prodalo celkem 4151 kg kapřího plůdku (1 kg za 22 Kčs).

Dlouholetý předseda rybářů v létě tohoto roku vážně onemocněl. Výborová schůze v pondělí 4. října byla jeho poslední, které předsedal. Dne 3. listopadu 1982 František Kořínek zemřel. Funkci předsedy rybářské organizace převzal místopředseda Zdeněk Řídký.

MNV ve Křinci za pomoci rybářů provedl celkovou rekonstrukci rybníka pod kříneckou radnicí. Vodní nádrž o rozlo-

Nový most na Hasinském splavu

ze 0,4 ha byla koncem léta napuštěna. Při podzimní otravě ryb z dymokurského cukrovaru přenášeli rybáři omámené ryby z Mrliny do nádrže. Tímto způsobem zachránili mnoho kilogramů ryb.

Na revíru Mrlina je v roce 1982 celkem uloveno 4975 kusů ryb o váze 3463 kg. Na řece Mrlině ve Křinci ulovil rybář Jiří Dlouhý lína o délce 54 cm a váze 2,8 kg. Lín byl ohodnocen bronzovým odznakem a jméno našeho rybáře zveřejněno v časopise Rybářství 7/83.

KOPIDLNO – KONEČNÉ ROZUZLENÍ

Již sedm let trvá krajské a svazové hospodaření. Místní skupina rybářů v Kopidlně,

spadající pod rybářskou organizaci v Libáni, po celou tuto dobu píše stížnosti a za pomoci Východočeského krajského výboru rybářského svazu dosáhla svého. Dne 27. listopadu roku 1981 zaslalo Ministerstvo zemědělství a výživy České socialistické republiky rybářské organizaci Rožďalovice rozhodnutí o „novém popisu“ rybářského revíru Mrlina 2, platné od 1. ledna 1983. Hranice revíru Mrlina 2 jsou zkráceny k mostu u železniční zastávky Mlýnec. Rybářský revír na Kopidlensku patřící do této doby naší organizaci se stává součástí revíru Mrlina 3 patřící místní organizaci Libaň.

Naši zástupci se proti tomuto rozhodnutí během roku 1982 několikrát odvolali, ale vše zůstalo bez výsledku. Od 1. ledna 1983 jsou tak stanoveny nové hranice rybářského revíru Mrlina 2, které platí dodnes.

Foto Petr Černohorský, 16. června 2023

Rok 1953

Úmrtí sovětského diktátora Josifa Vissarionoviče Stalina 5. března 1953 a o devět dní později i „prvního dělnického prezidenta“ Klementa Gottwalda se zdálo být pro mnohé příslibem naděje, že krutovláda komunistického režimu postupně ustane.

Vykonstruovaných politických procesů sice začalo ubývat, avšak po celá 50. léta byli stále pronásledováni ti, kteří nesouhlasili s nastoleným kurzem – s kolektivizací zemědělství a s vymýcením soukromého podnikání.

Komunistickému režimu se během roku 1953 podařilo dosáhnout neobyčejné míry nivelizace jak ekonomických, tak i sociálních poměrů, a odstranit tak poslední „zbytky kapitalistických živlů“. Téměř absolutní likvidaci živnostníků, obchodníků a drobných podnikatelů měla na svědomí měnová reforma vyhlášená vládou k 1. červnu 1953, která většinu z nich připravila o provozní kapitál, takže mnozí své firmy zavírali sami nebo je „dobrovolně“ převáděli do státního či družstevního sektoru. V té době vzniklo Vesnické spotřební družstvo Jednota, které sloučilo 31 prodejen včetně hostin-

ců z Rožďalovic a okolí, ustavuje se také komunální podnik.

Přestože se režim snažil reformu prezentovat jako vítězství pracujícího lidu nad zbytky buržoazních živlů, její dopady vedly k znehodnocení úspor, k propadnutí vázaných vkladů všeho obyvatelstva a k poklesu jeho životní úrovně o třetinu. Ve svém důsledku znamenala de facto ožebračení téměř všech společenských vrstev vyjma privilegovaných komunistických pohlavárů a funkcionářů.

Velkými změnami prošly v tomto roce také obě místní školy. Dne 24. dubna 1953 vstoupil v platnost nový školský zákon, který zavedl osmiletou školní docházku místo původní devítileté. Národní škola a střední škola byly sloučeny v osmiletou střední školu s počátkem nového školního roku 1953/1954.

Jaké další události se v Rožďalovicích v tomto roce odehrály, nám poodhalí následující zápisy kronikáře Josefa Horáka.

POČASÍ

Počátek roku byl deštivý, 4. ledna napadlo 8 cm sněhu, 8. ledna déšť. Po 10. lednu nastaly mrazy kol -5 °C, 20. led-

na mráz -12 °C, sněžení, ke konci měsíce opět mrazy 12stupňové, 28. ledna déšť, tání, jarní počasí. V únoru sněžení a mrazy od -10 až do -15 °C, 20. února obleva. Koncem měsíce mírné počasí. 1. březen krásný předjarní den, další dni teplé, oralo se, kol 10. chladno, noční mrazíky až -10 °C. Po 15. březnu se mrazy zmírnily, nastalo krásné jarní počasí a začalo se se setím. Ke konci měsíce malé přepršky.

Duben byl příznivý jarním pracím, teploty až 20 °C, 10. dubna déšť. Časné jaro přineslo velkou úrodu fialek. 3. dubna rozkvetly meruňky, 4. dubna přiletěli do Obůrky čápi, týž den jako loni. Po 20. dubnu ranní mrazíky a sucho, 27. a 28. dubna déšť. V květnu sucho, půda vyprahlá, několik požárů lesa v Hrádku od jisker z lokomotiv. Po 15. květnu velká vedra až 28 °C a větrno. 17. května vydatný déšť s bouřkou. Blesk zapálil ve stodole ve dvoře seno, ale požár byl v zárodku uhašen. Po 26. květnu chladno a přepršky.

Počátkem června částečné oteplení a hned zase chladno, teplota klesla až k nule. Po 20. červnu větší deště, zvláště 26. veliký liják. Roste hojně hub. Pak denně přepršky. Po 1. srpnu sucho a parno.

Zaměstnankyně Isolu (pozdější Prefa, po roce 1989 SAVAS) na snímku ze září 1953

10. července liják, pak sucho a chladno, později parno a slabé přeháňky. 23. července liják s bouřkou. Ve žních skoro denně přeháňky, jež žňové práce zdržovaly.

Od 8. srpna parno bez dešťů, až 22. srpna déšť. Pak sucho, poměrně chladno. 10. září vydatný déšť. Sucho, až 28. října slabý déšť. V listopadu sucho, časem nepatrně přeháňky. Těžká orba a obtížné setí. Po 20. listopadu mrazíky od -2 do -8 °C. Pak tepleji. Začátek prosince bez dešťů a mrazů. Potom mrazíky od -2 do -8 °C, 20. prosince začíná slabé sněžení.

ÚRODA

Žně počaly v polovici července. Pracovaly tři mlátičky. 9. srpna byla vyhlášena Národní směna k ukončení žni. Výmlat JZD se konal ve dne v noci. O zdárný chod žňových prací mimo jiné brigády se zvláště zasloužila brigáda Marie Košťákové.

Úroda byla celkem dobrá, jen žita slabší. Ovoce: přes jarní mrazíky urodilo se množství peckovic, ohromná spousta švestek. Litovalo se, že byly zrušeny četné kdysi sušírny, aby se švestky zužitkovaly. Ke konci sezóny platilo se za 1 kg švestek 20 haléřů (h). Hrušek dost i jablek, ale podléhaly hnilobě. Hospodářské družstvo platilo za spadaná jablka 50 h za 1 kg, za česaná ra-

ná 1 Kčs, za zimní více. Zeleniny se urodilo nad obyčej mnoho, okurky rostly až do října, rajska jablíčka též, zelí dosti, i mrkve, celeru a cibule. Zeleninu pěstoval Komunál a jiné podniky města Rožďalovic.

BRIGÁDY

Na zdaru sklizně i okopanin měly značný podíl četné brigády. Byly to brigády dobrovolné při okopávání a jednocení cukrovky, hlavně brigády žen, a brigády závazkové za přidělené dílce trávy komunálním hospodářstvím.

27. května brigáda střední školy – průzkum mandelinky bramborové.

V červenci žňové brigády a na vytrhávání lnu.

Brigády u rolníka Františka Kosa.

11. května bylo započato se stavbou bezprašné asfaltové silnice od mostu k Tyršově ulici, na níž pracovaly četné brigády.

Ke konci dubna a na začátku května pracovala po mnoho dní brigáda rodičů a přátel střední školy z místa i přiškolených obcí na stavbě plotu kolem střední školy.

31. května a 1. června brigáda na rybníku v Třeboni.

V červnu několik brigád na úpravě náměstí, taktéž v listopadu v další úpravě před Štolovskými.

V červnu rovněž několik brigád povinných pro zaměstnance Jednoty na jednocení řepy v Doubravanech.

V dubnu brigády pro úklid okolí Husova pomníku a vydlážděn dvůr národní školy a postavena vrátka.

17. října a jindy brigády Tatranu na sokolském hřišti na úpravě půdy pro hokej.

24. října střední škola na dobývání řepy v Doubravanech.

15. a 16. listopadu – železná směna.

Četné brigády na dobývání brambor a cukrovky.

JZD

JZD v Rožďalovicích je II. typu. Má 64 členy, z nichž ke konci roku 9 zemědělců vystoupilo. V zimě bylo jednáno o hospodářsko-technické úpravě půdy, ale zatím k společnému obdělávání ani ke svodu dobytka dosud nedošlo. Předsedou byl Jan Pražák.

KOMUNÁL

Oblastní komunální podnik v Libáni 30. června 1953 likvidoval a ustavil se opět v Rožďalovicích. Vedoucím se stal zřízennec okresních hospodářských podniků František Havelka. V tomto roce pěstoval na komunálních pozemcích mnoho zeleniny. Brigádníkům, kteří pracovali

na těchto pozemcích, přidělil dílce trávy a vojtěšky ke krmení drobného hospodářského zvířectva. O Dušičkách upravil pietně místní hřbitov.

JEDNOTA

Jednota zřídila 1. července 1953 v domě Stanislava Tichého úřadovnu, aby bylo zlepšeno zásobování místních obchodníků. Vedoucím se stal František Procházka ze Seletic.

STÁTNÍ STATEK

Státní statek, bývalé zahradnictví a školkařství Jana Holance a zároveň zemědělství, zaměstnává 15 pracovních sil.

ZMĚNY V OBCHODECH A ŽIVNOSTECH

Soukromé podnikání v tomto roce skoro zaniklo. 2. března započal činnost Komunální podnik holičský a kadeřnický v domě Bohumila Stýbly – vedoucí Josef Tvrdý. Vedoucí Jednoty, bývalého obchodu Sta-

nislava Tichého, stala se Jaroslava Roudnická. Do místností bývalého obchodu Jaroslavy Roudnické přestěhovala se Jednota od Vineckých – vedoucí Jan Vinecký.

ZLEPŠOVÁNÍ VZHLEDU MĚSTA

V srpnu bylo firmou Benetka z Hradce Králové za pomoci brigádníků vydlážděno náměstí před radnicí a v listopadu před Štolovskými.

Husův sbor propadal zkáze a bydlení tam bylo životu nebezpečné. Na podzim 1953 došlo k přestavbě sboru a k jeho částečnému rozšíření dle plánů stavitele Kříže. Mimo řemeslníky pracovali na přestavbě příslušníci Československé církve a obětavé brigády duchovenstva téže církve. Přestavba nebyla však daleka dokončena.

Tatran započal zřizovat kluziště a hokejové hřiště na bývalém hřišti Sokola.

MNV

Novým předsedou MNV se stal účetní cukrovaru František Horušický.

Jednotliví referenti:

- 1.–3. referát: František Horušický,
4. školský a kulturní: Jiří Pour,
5. sociální a bytový: Miloslava Jurásková
6. zdravotní: Ludmila Vacková,
7. finanční: František Petrák
8. hospodářský: František Kudibal,
9. zemědělský: František Špína,
10. vnitřní obchod a výživa: František Havelka,
11. technický: František Vaněk.

Od října byla navržena Ludmila Vacková do ONV a za ni byl jmenován Miloslav Nekolný.

Zřízena byla žňová komise: František Horušický, Josef Klaban, František Špína a Jan Pražák.

V březnu opustila obecní úřad úřednice Jarmila Brzáková a za ni nastoupila Božena Jirková.

PŘIPOJENÍ ZÁMOSTÍ K ROŽĎALOVICŮM

1. lednem 1953 byla připojena obec Záměstí k městu Rožďalovicům. Dříve bývalo Záměstí osadou Rožďalovic.

POUŤ

19. července o pouti bylo na náměstí neobvykle málo zábavných atrakcí.

Obchody všech druhů byly po celé dopoledne otevřeny.

POSVÍCENÍ

O posvícení 18. října byl uspořádán posvícenský trh na textil, obuv, nádobí, uzeniny, cukroví apod.

OČKOVÁNÍ

24. dubna byly očkovány děti proti záskrtu a černému kašli, 4. října a týden na to provedlo se očkování dospělých od 19 do 30 let proti tuberkulóze.

VETERINÁRNÍ STŘEDISKO

23. ledna 1953 nastoupil službu nový zvěrolékař Otakar Kaprál. U Fraitů na náměstí bylo zřízeno veterinární středisko.

POTRAVINOVÉ LÍSTKY

V lednu 1953 byla provedena změna ve vydávání potravinových lístků: Únorem počínaje neobdrželi je samostatní živnostníci, bývalí venkovští boháči, bývalí bankéři, vysocí důstojníci a okresní hejtmani apod. Po měnové reformě v červnu potravinové lístky byly vůbec zrušeny.

MĚNOVÁ REFORMA

Dnem 1. června 1953 vešla v platnost měnová reforma. Po první čtyři dni v měsíci byly vyměňovány staré peníze do 300 Kčs v poměru 5 : 1, nad tuto částku 50 : 1. Vklady u peněžních ústavů se přeměnily do 5000 Kčs v poměru 5 : 1, od 5000 do 10 000 Kčs 6 : 1, od 10 000 do 20 000 Kčs 10 : 1, další 50 : 1. V místě byly odevzdány 4 miliony Kčs.

V těchto čtyřech dnech mohlo se platit zboží starými penězi, ovšem v poměru 50 : 1, takže stál 1 kg chleba 140 Kčs, 1 litr mléka 100 Kčs, 1 kg sádla 1800 Kčs, 1 kg cukru 700 Kčs, půllitr piva 35 Kčs, jízda vlakem do Jičína 330 Kčs, do Prahy 910 Kčs, dopisní známka 150 Kčs.

SBÍRKA NA KOREU

Sbírka na Koreu byla provedena v listopadu.

ČČK – STANDARDA

Na členské schůzi Československého červeného kříže v Rožďalovicích byla odbočce předána standarda okresu jako nejlepší skupině.

DÁRCI KRVE

Na výzvu místní odbočky ČČK přihlašují se obětaví dárce krve, a to již po několik let.

TŘEBOŇSKÝ RYBNÍK

Třeboňský rybník byl na podzim napuštěn, takže jsou pod sebou zase tři rybníky, jako kdysi bývaly: Holský, Vokřínek a Třeboňský. Viz mapu z roku 1802 v městském muzeu!

DAR MĚSTU

Mistr Antonín Majer daroval jako čestný rožďalovický občan dvě olejomalby pro sňatkovou síň, a to zahradní a polní kytice.

DODÁVKY

V rostlinné výrobě byly splněny dodávky na 102 %. V živočišné výrobě nesplnila se

dodávka mléka a masa pro nedostatek píce (sucho). U vepřového dobytka rozmáhala se obrna.

ŠKOLSTVÍ

Závěrečné zkoušky ve 4. třídě Lindnerovy střední školy se konaly ve dnech od 15. do 19. června, ve 3. třídě od 22. do 26. června. Předsedou byl ředitel Josef Voseček.

Národní škola měla ve školním roce 1952/1953 pět tříd se 129 žáky, dvě opravy přes prázdniny. Střední škola měla 5 tříd se 134 žáky, 2 opravy, 24 žáci s vyznamenáním. Při závěrečných zkouškách ve 4. třídě bylo 33 zkušných žáků, z nich 7 s vyznamenáním, ve 3. třídě 31 zkušných, 3 s vyznamenáním.

Ve školním roce 1953/1954 počíná nová osmiletá škola střední. Žactvo národní školy se přestěhovalo do budovy střední školy. Místností v národní škole se použilo pro účele „Družiny mládeže“ a zájmové

kroužky. Městské museum bylo přestěhovalo na děkanství.

V 8. třídě je ve školním roce 1953/1954 paralelka. Na osmileté střední škole je ředitelem František Nerad, pedagogickým ředitelem Josef Voseček, sbor: Jiří Pour, František Hazdra, Václav Pilař, Libuše Pojezdná, Helena Čechová, Josef Kolář, Eva Filipová, Věra Pilařová, Lidmila Neradová.

O prázdninách se zúčastnili žáci střední školy chmelové brigády za vedení učitelů Františka Hazdry, Václava Pilaře a Věry Žižkové.

ÚMRTÍ V MÍSTĚ

V tomto roce zemřelo v místě mnoho starých obyvatelů: Anna Horáková (89 roků), František Kumstýř (86 let), Anna Lešáková (78 let), František Šimáček (87 let), Pavla Veselá (74 let), Anna Boublíková (77 let), Marie Petráková (72 roky).

Připravil Viktor Dobrev

Cukrovar, 50. léta

Sovy

Sovy (*Strigiformes*) jsou poměrně početný řád masožravých ptáků čítající více než 200 druhů. Jejich noční a po dlouhou dobu záhadný, až tajemný způsob života vyvolával v lidech všemožné mystické asociace. Sovy byly často spojovány se silami temnými a nečistými. Vyskytují se na všech světových kontinentech s výjimkou Antarktidy. Ve většině případů se jedná o osamocené žijící noční živočichy s řadou adaptací, jež je předurčují k nočnímu životu.

Předci dnešních sov ale vždy nočními živočichy nebyli. Nejstarší známé fosilie ptáků z řádu sov známe z paleocénu, další fosilní zástupce pak známe i z vrstev paleogénu. V této době starších třetihor sovy dosud nočními tvory nebyly. Také z období neogénu jsou známy fosilní pozůstatky plně denních sov. Díky přizpůsobení se nočnímu životu se u sov v průběhu evoluce vyvinulo několik obdivuhodných adaptací, jež jim umožnily stát se obávanými nočními lovci.

Veškeré soví schopnosti se odvíjejí od kapacity toho nejdůležitějšího orgánu, a tím je mozek. Spolu s krkavcovitými ptáky a papoušky patří soví mozek k těm nejvýkonnějším. Souvisí to především s velmi dobře vyvinutými smysly, zejména zrakem a sluchem.

Oči sov totiž patří k nejdokonalejším zrakovým orgánům mezi ptáky, schopnými vidět i při minimálním světle. Mají obrovskou duhovku, silně vyklenutou

Sýček obecný

rohovku a pouze malý oční vějířek. Silný a vysoký sklerotikální prsten jim dodává tvar komolého kužele, který je základnou vsazen nehybně do velké očnice. Zatímco na dálku sovy vidí velmi dobře, na předměty zcela blízké nedokážou kvůli nehybnosti očí zaostřit. Proto se, například při porcování kořisti, řídí pomocí štětinovitých pírek u kraje zobáku. Zorný úhel sovích očí není nikterak velký, asi jen 160°. Je to dáno i tím, že obě oči nejsou po stranách hlavy, ale vedle sebe, což je výhodnější pro zaměření kořisti. Tento omezený zorný úhel pak sovy kompenzují schopností otáčet hlavou v rozsahu až 270°.

Velmi dobře vyvinutý mají též sluch, který dokáže vnímat zvuky v rozsahu od cca 50 do 21000 Hz. Výrazně větší citlivost sluchu u sov jim umožňuje lovit i v podmínkách, kdy mohou kořist přesně lokalizovat pouze pomocí sluchu. K tomu jim napomáhá také asymetričnost sluchového aparátu (jedno ucho je umístěno výše než druhé), díky které jsou schopny určit pozici nejen jako stranový, ale i jako výškový úhel. Mállokdo také ví, že mnoho druhů sov má vytvořeny i ušní boltce. Naopak tzv. „ouška“ z perí, např. u výra velkého nebo kalouse ušatého, na schopnost lépe slyšet nemají žádný vliv.

Sova pálená

Peří sov je oproti jiným ptačím druhům daleko měkčí, olemované jemným chmýřím. To sovám zabezpečuje nejen neslyšný let (vzduch na hranách per „nesviští“), ale umožňuje jim i dokonalejší detekci kořisti, protože jejich sluch neruší šustění vlastních per.

Sovy jsou už od prvního pohledu velmi výkonní predátoři, o čemž svědčí ostrý, zahnutý zobák a silné drápy s tzv. vratiprstem – na každém běháku stojí dva a dva prsty proti sobě. V našich podmínkách se živí převážně drobnými obratlovci, ale

i hmyzem. Pouze výr velký je schopen ulovit i podstatně větší kořist.

Hnízda si sovy nestaví. Využívají hnízd jiných ptáků, nejčastěji krkavcovitých, nebo hnízdních dutin. V posledních letech jsou často výrem velkým obsazována hnízda čápa černého, nebo dokonce orla mořského.

V ptačí oblasti Rožďalovické rybníky se vyskytuje většina našich druhů sov. Nejhojnější jsou puštík obecný, výr velký (foto na s. 30) a kalous ušatý (foto dole). Daleko vzácnějšími druhy jsou sova pálená a sý-

ček obecný. Na jarním a podzimním tahu se zde vzácně vyskytuje i kalous pustovka. Z historických záznamů byl v okolí Rožďalovic pozorován výskyt i tak vzácných hostů, jako jsou sovice krahujevá nebo sovice sněžná.

S postupujícím oteplováním je možné očekávat i výskyt takových druhů, jakým je výřeček malý, roztomilá sovička velikosti vrabce. V letošním roce vyhnízдила v Polabí, a to je na Rožďalovicko už jen kousek.

Vladimír Šoltys

Záhadní netopýří

Aniž bychom se s kolegou Šoltysem nějak domlouvali, oba jsme do těchto „klenotů“ vybrali poněkud tajemné skupiny živočichů. K jeho sově, přidávám snad ještě mystičtější netopýry (Vespertilionidae).

V literatuře a samozřejmě na internetu je možné nalézt celou řadu pověr vztahujících se k životu těchto drobných savců. Těžko říct, co je jejich příčinou – kromě noční aktivity snad za to mohou vlastnosti, které jim my, lidé, můžeme jen závidět.

Především jsou to jediní savci, kteří aktivně létají. Patří do řádu letounů (Chiroptera) a podobně jako další zástupci tohoto řádu mají přední končetiny přeměněny na blanitá křídla. Ze zoologických zahrad možná budete znát kaloně, kteří se na rozdíl od našich hmyzožravých netopýrů živí plody a sladkými šťávami a vyskytují se zejména v tropických oblastech. Do letounů patří také upíří žijící na poměrně velkém území od států střední Ameriky až po jih Jižní Ameriky. Upír obecný se živí krví savců, hlavně dobytka, ostatní druhy pak krví ptáků.

Ale zpátky k nám domů – naši zástupci se orientují a loví díky echolokaci. Jednoduše řečeno – vydávají zvuky a registrují jejich odraz od předmětů, případně od kořisti. Vydávané zvuky jsou charakteristické pro jednotlivé druhy a mohou slou-

žit k určování druhů v přírodě. Tedy pokud máte detektor zvuků, umíte přiřadit zjištěné frekvence ke správným druhům a máte dostatek zkušeností.

O netopýrech se také často mluví v souvislosti s různými, často smrtelnými, virovými nemocemi. Ostatně naposledy to bylo i v případě viru SARS-2-CoV, způsobujícím covid-19. Že by za vznikem pandemie této nemoci stáli netopýři se však neprokázalo. Je zajímavé, že sami netopýři jsou na viry adaptováni, neonemocní a mohou sloužit „jen“ jako přenašeči na jiné živočichy.

Člověka nenapadají, nepůsobí mu žádná zranění, ani se nezamotávají do vlasů, jak se často traduje.

Naopak všechny naše druhy jsou vzácné a zákonem chráněné. Na území České republiky žije 25 druhů netopýrů a dva druhy vrápenců.

Bohužel úbytek zimovišť, vhodných letních úkrytů, a hlavně nadměrná chemizace životního prostředí vedou k tomu, že netopýři z naší přírody pomalu mizí. Bohužel to platí i o přírodě rožďalovické...

Jiří Rejsek

I letošní jaro jsme sledovali výskyt majek na Rožďalovicku. Majka obecná (*Meloe proscarabaeus*) byla díky pečlivým pozorovatelům potvrzena na všech známých lokalitách, s výjimkou Košíku, odkud jsme letos žádné hlášení nedostali (což ovšem neznamená, že se zde nevykytovala).

Největší mikrolokalitou tohoto brouka ve městě zůstává svah mezi ulicemi Za Špýcharem a Zahradní. Odtud hlásila první nález již 17. ledna Pavla Šimůnková a zajímavé bylo i její pozorování ze 7. února, kdy bylo venku -3 °C. Nově jsme majky našli také u Komárovského rybníka (I. Frait, J. Rejsek, J. Šťastný), viz foto. Ze vzdálenějších lokalit pak u koupaliště ve Všejanech (K. Mlejnková Hošková)

nebo v přírodní památce Písečný přesyp u Píst (J. Rejsek). Všechna hlášení (nečlá trčítka), včetně fotodokumentace byla předána předsedovi České společnosti en-

tomologické. RNDr. David Král, Ph.D., za pomoc s mapováním ohroženého druhu touto cestou děkuje.

Jiří Rejsek

Po několika letech „pústu“ jsme se na jaře mohli věnovat výskytu smržovitých hub. Nejdříve (15. dubna) nalezl dvě plodnice smrže obecného (*Morchella esculenta*) I. Frait v předzahrádce v Boleslavské ulici v Rožďalovicích (foto 1). Později mě na další lokalitu upozornili P. Buryan a Š. Hron. V remízku severozápadně od Nových Zámků jsme 27. dubna našli kačenky české, smrže obecné i zajímavé smrže polovlnné (*Mitrophora semilibera*) – foto 2. Následující neděli jsme se vydali prozkoumat přírodní památku Bář u Hradčan a nalezli jsme zde opět smrže obecné, zvláštní plodnice smržů polovlnných (foto 3) a vzácnou kačenku náprstkovitou (*Verpa conica*) – foto 4. Tu jsme potvrdili i na jihovýchodním břehu Pustého rybníka, na rozdíl od smrže kuželovitého, na kterého jsme letos neměli štěstí. Je však otázkou, jestli jeho lokalita zde nezanikla, neboť se tady kácelo a v blízkosti se vysazovaly nové stromy.

Součástí Vítání ptačího zpěvu na rybníku Zrcadlo v sobotu 6. května bylo také tradiční kroužkování ptáků

V průběhu jara byla dokončena rekonstrukce Lichovek u Komárovského rybníka

Odstranění vyvráceného stromu v Podlužanech, 23. května

Účast na hasičské slavnosti v Žitovicích, 17. června

Hasičská soutěž na Tuchomí, 24. června – setkání hasičů s mužem, jemuž v roce 2021 zachránili život. Dole: Dětský den na Sokolském hřišti, 3. června

Foto HZS Královéhradeckého kraje

Celkem šest jednotek hasičů zasahovalo v úterý 20. června u požáru, který zachvátil zemědělskou usedlost v Kozodírkách, povolána byla i naše jednotka

Úspěšné jaro na trávníku Trnavanu

MINIPŘÍPRAVKA

U našich nejmenších jsme se soustředili na zlepšení individuálních dovedností, jako je vedení míče, jeho zpracování, přechod jeden na jednoho, začali jsme také zapojovat přihrávku, která v zápasech budí náznaky kombinační hry. Děti se snažíme také v rámci tréninků i zápasů zapojovat do kategorie mladší přípravy a myslíme si, že se zde nikterak neztratily. V jarní části jsme se zúčastnili několika turnajů 3+0 pod hlavičkou Okresního fotbalového svazu, kde naši nejmenší předváděli perfektní výkony. Veliké poděkování bychom chtěli věnovat rodičům, kteří vytváří skvělou fotbalovou atmosféru.

Tomáš Ottomanský, Markéta Zaliborová

MLADŠÍ PŘÍPRAVKA

Uplynulou sezónu hodnotíme velice kladně, u všech dětí jsme zaznamenali velký fotbalový progres. Musíme děti pochválit, protože na tréninku odvádí opravdu skvě-

lé výkony, které se promítají do víkendových zápasů. Nejlepším zrcadlem naší práce jsou tedy zápasy samotné, ve kterých

jme schopni se měřit například s Polabnem Nymburk nebo Bohemii Poděbrady, ale samozřejmě i s jinými týmy na okrese Nymburk. V mnoha utkáních jsou vidět

góly, které padají po kombinační hře, a to je přesně směr, kterým se chceme v budoucnu ubírat. Samozřejmě je pro kategorii přípravků velice důležitá hra jeden na jednoho, kterou si každý hráč s sebou nese po celou fotbalovou kariéru. Závěrem bychom chtěli poděkovat rodičům a fanouškům, protože spolu jsme Trnavan!

Josef Chlomek, Jakub Chlábek

MLADŠÍ ŽÁCI

Na jaře jsme hráli okresní přebor – skupinu o umístění. Vzhledem k malému počtu účastníků, byla tato soutěž dvoukolová, takže kluci měli k odehrání celkem slušnou porci 12 zápasů. Borci se navzdory

jarním odchodům a zraněním chopili svého úkolu více než důstojně a v konečné tabulce obsadili krásné třetí místo. Za to si zaslouží velkou poklonu. Odehráli spoustu krásných zápasů, ale za některé je třeba je i trochu, většinou vzhledem k přístupu, pokárat. Nicméně sezóna to byla skvělá. Chtěli bychom opět poděkovat rodičům, známým a kamarádům za skvělou podporu, ať už při domácích, nebo venkovních zápasech. Dále našemu řidiči panu Michálkovi za všechny výjezdy, pánům Hojsákovi, Hospodkovi a Kuncovi za skvěle odřízené zápasy v roli rozhodčích. V neposlední řadě skvělému kolektivu restaurace za příkladnou obsluhu při domácích zápasech. Již teď se budeme těšit na příští soutěžní ročník. Vzhledem k věku našich fotbalistů budeme muset přihlásit soutěž starších žáků. Bude to těžké i kvůli tomu, že někteří kluci věkově

patří ještě do starší přípravky. Věříme, že kluci se s tím poperou a budou nám i nadále dělat radost. Samozřejmě i Vám, kteří je opět v hojném počtu přijdete podporovat.

*Jiří Paul, Roman Chlíbaek,
František Havlík*

DOROST

S dorostem jsme do jarní části sezóny postoupili v rámci soutěže okresu Nymburk do skupiny o postup do vyšší soutěže. A máme velkou radost, protože jsme se umístili na druhém místě tabulky (v rámci nymburských okresních týmů na prvním místě, protože s námi hrají i týmy z vedlejších okresů. Ale co je důležitější, tak po celou sezónu jsme se scházeli v nadstandardním počtu mládežníků, kteří měli chuť se zlepšovat, z čehož vyplynul tento úspěch a pozvánka do krajské soutěže. Bohužel jsme nemohli pozvánku přijmout z důvodu odchodů šesti hráčů do dospělé kategorie. Klukům patří velké poděkování a máme za to, že to byla opravdu výjimečná sezóna. Za dorost děkujeme za podporu, je vidět, že investovat čas a finance má smysl. Děkujeme.

Lukáš Dont, Dominik Hora

A-TÝM

Pro jaro jsme měli jasný úkol – postup do krajské soutěže. Nečekalo nás nic lehkého, po podzimu jsme byli druzí a hned ve druhém zápase jarní části jsme se potkali s klíčovým soupeřem na půdě Litole. Na toto utkání jsme vypravili autobus pro naše podporovatele a za velké podpory fanoušků jsme zápas zvládli. V další části, až na drobné zaváhání, jsme si postup pohlídlali.

Jako velké pozitivum této sezóny vidíme utužení týmu. I díky němu budeme mít po delší době opět i B-tým a těší nás i perfektní návštěvnost lidí v hledišti, kteří opět rádi chodí na naše zápasy. Za celou sezónu

děkujeme všem, kteří se podílejí na naší společné práci.

*Radim Králik, Lukáš Dont,
Petr Valeš a Jakub Valeš*

V nadcházejícím období máme velké cíle nejen sportovní, takže nás čeká dost práce. Děkujeme, že chodíte na naše akce, i tohle je podpora Trnavanu.

Závěrem bychom chtěli poděkovat našim sponzorům: Tesařství Veselý, Uhlí Škodovi, Stavební firmě Drobeček, Cukrárně Epiro a Bohéme Collection, a hlavně městu Rožďalovice, že podporují fotbal v Rožďalovicích a pomáhají měnit naše sny ve skutečnost.

Tereza Pletková v květnu složila zkoušky základního výcviku jezdce a hned v prvním velkém závodě – parkuru v Neratově 4. června si nevedla špatně. S koněm Leny Gold startovala jako druhá a po pěkné jízdě s jednou chybou skončila uprostřed startovního pole, které tvořilo 26 jezdců

Ani během jara borci sdružení kolem sportovního matadora pana Jaromíra Kafky nezaháleli. V pátek 7. dubna uspořádali již 37. ročník Velikonočního běhu ze Židáku do Libáně, kterého se v letošním roce symbolicky zúčastnilo 37 sportovců. Na akci posléze navázali 6. května cyklovýletem po stezce z Rožďalovic do Městce Králové a této vyjížďky se zúčastnilo 40 cyklistů. Nutno podotknout, že obě akce byly úspěšně zakončeny v místních restauracích, kde už se kuly plány na další sportovní setkání (red)

Dětský den, Žitovlice – Pojedy, 4.6.2023, sportovní areál SK

Pojedy 700 let

výročí založení obce

(resp. první historicky doložené zmínky o existenci středověké obce)

sobota 3. června 2023, náves Pojedy

Foto: J. Flejšek, M. Šimá, A. Diblíčková

1883 2023

oslavy 140. výročí založení SDH Žitovlice – Pojedy

sobota 17. června 2023, sportovní areál SK Žitovlice – Pojedy

Akce konaná za podpory MAS Svatojiřský les, z.s.

Foto: J. Rejšek, M. Štrná

Rožďalovické slavnosti 800 let výročí

12. 8. 2023 od 14 hod.
- Areál FC Trnavan -

OD 15 hod. ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE: **Krejčík Honza**

STÁNKY S OBČERSTVENÍM

14:45 **Abraxas**

16:30 **Mňága a Žďorp**

18:30 **Eddie Stoilow**

16:00 – 18:00 ochutnávání (prodej) gulášů

16:00 – 18:30 hlasování o nejlepší guláš

19:30 vyhlášení vítěze soutěže "Rožďalovický kotlík"

20:45

Lenny

22:30 **Elán revival**

Cena v předprodeji 500 Kč / na místě 700 Kč

Děti do 120 cm ZDARMA, od 120 cm do 15 let 200 Kč

Předprodej na Městském úřadě v Rožďalovicích a na

www.rozdalovice.eu

MĚSTO ROŽĎALOVICE VÁS ZVE NA VÝSTAVU

MARTIN KŘÍŽ

FOTOGRAFIE

HŘIBY a jiné houby

ROŽĎALOVICKA

GALERIE MELANTRICH

ROŽĎALOVICE

OTEVŘENO DENNĚ
1.–31. ČERVENCE 2023
10.00–16.00 HOD.

ROŽDALOVICE DŘÍVE A NYNÍ

Někdejší rodný dům G. A. Lindnera v dnešní Lindnerově ulici koncem 19. století

Stejně místo dnes (26. června 2023), foto Viktor Dobrev

